

PROJEKTAS VP1-2.2-ŠMM-04-V-01-001

**„MOKYMOSI KRYPTIES PASIRINKIMO GALIMYBIŲ DIDINIMAS 14-19 METŲ MOKINIAMS, II ETAPAS:
GILESNIS MOKYMOSI DIFERENCIJAVIMAS IR INDIVIDUALIZAVIMAS, SIEKIANT UGDYMO KOKYBĖS,
REIKALINGOS ŠIUOLAIKINIAM DARBO PASAULIUI“**

Meninio ugdymo turinio modernizavimo veikla (2.1.1)

Kompiuterinių muzikos technologijų metodinių rekomendacijų pristatymas ir praktinis taikymas

Dalyvių prisistatymas

- Projekto organizatoriai
- Lektoriai
- Seminaro dalyviai

Įvadas į kompiuterines muzikos technologijas

- Kas yra kompiuterinės muzikos technologijos ir kada jos atsirado?
- Kodėl kompiuterinės muzikos technologijos atveria plačias galimybes kūrybingiems žmonėms?

Aparatinės ir programinės įrangos pristatymas

- Kas yra aparatinė įranga?
- Kas yra programinė įranga?
- ŠAC įdiegta įranga mokykloms

Aparatinės įrangos ypatumai

- Aparatinės įrangos įrenginiai:
  - MIDI klaviatūra
  - Garso plokštė
  - Mikrofonai
  - Laidai ir jungtys
  - Kompiuteris

Aparatinės įrangos pajungimas

- Aparatinės įrangos pajungimas ir eiliškumas
- Darbo etika dirbant su aparatine įranga
  - saugus pajungimas
  - saugus elgesys darbo metu
  - saugus darbo užbaigimas, darbo vietos parengimas kitai pamokai, aparatinės įrangos išjungimas

MIDI klaviatūros pajungimas

- MIDI klaviatūra
  - Paskirtis
  - Pajungimas (demonstracija)
  - Programinis klaviatūros pajungimas prie kompiuterio
  - Mygtukų, funkcijų pristatymas
  - Pagrindinės kylančios problemos dirbant su MIDI klaviatūra ir jų sprendimo būdai.

Garso plokštė

- Garso plokštės tipai – išorinė, vidinė
- Garso plokštės pajungimas (demonstracija)
- Programinis garso plokštės pajungimas ir konfigūravimas
- Supažindinimas su pagrindinėmis garso plokštės funkcijomis, mygtukų, jungčių reikšmėmis
- Pagrindinės pasitaikančios problemos ir jų sprendimas

Mikrofonai

- Mikrofonų tipai ir paskirtis
  - Dinaminis
  - Kondensatorinis
- Mikrofonų pajungimas į garso pultą ar garso plokštę (įtampos padavimas kondensatoriniams mikrofonams).
- Mikrofonų naudojimo taisyklės, pagrindinės gedimų priežastys, jų išvengimo būdai.

Garso studijos laidai ir jungtys

- Pagrindiniai garso studijos laidai, jų rūšys
- Laidų organizavimas ir tvarkymas
- Pasitaikantys gedimai ir jų išvengimo būdai

Kompiuteris

- Garso studijose naudojami kompiuteriai
- Operacinės sistemos nustatymas
- Kompiuterio parengimas kompiuterinei muzikai, reikalingų įskiepių įdiegimas, surandant juos internete.
- Garso plokštės programiniai nustatymai
- Muzikos programos įdiegimas

Mokyklos problematika

- Kompiuterinės muzikos taikymas mokykloje
- Kompiuterinis raštingumas
- Muzikinis raštingumas
- Darbo organizavimas, esant mažesniai kiekiui kompiuterių nei mokinių
- Mokinių motyvacija, užduočių parengimas pagal mokymo programą, rezultatų pasiekimas

Metodinių rekomendacijų pristatymas

- Metodinių rekomendacijų turinys
- Mokymas pagal metodines rekomendacijas
- Praktiniai uždaviniai ir sąsaja su teorine medžiaga

Kompiuterinės muzikos teorija

- Garso samprata
- Muzikinis garso suvokimas
- Fizikinis garso suvokimas

Fizikinės garso savybės

- Aukštis
- Tembras
- Intensyvumas

Skaitmeninis ir analoginis garsas

- Kompiuteryje esančių garsų ir jų išvedimo/įvedimo sąsaja
- Analoginio garso parametrai
- Skaitmeninio garso parametrai
  - Bitai
  - Dažnis
  - Kanalų skaičius
- Kūrybinių užduočių pavyzdžiai

Natos samprata kompiuterinėje muzikoje

- Tradicinės natos kompiuterinėje terpėje
- Kompiuterinės natos (kvadratėliai)
- Programinė įranga naudojama vienoms ar kitoms natų tipams užrašyti
- Priskiriami natoms papildomi parametrai (MIDI)

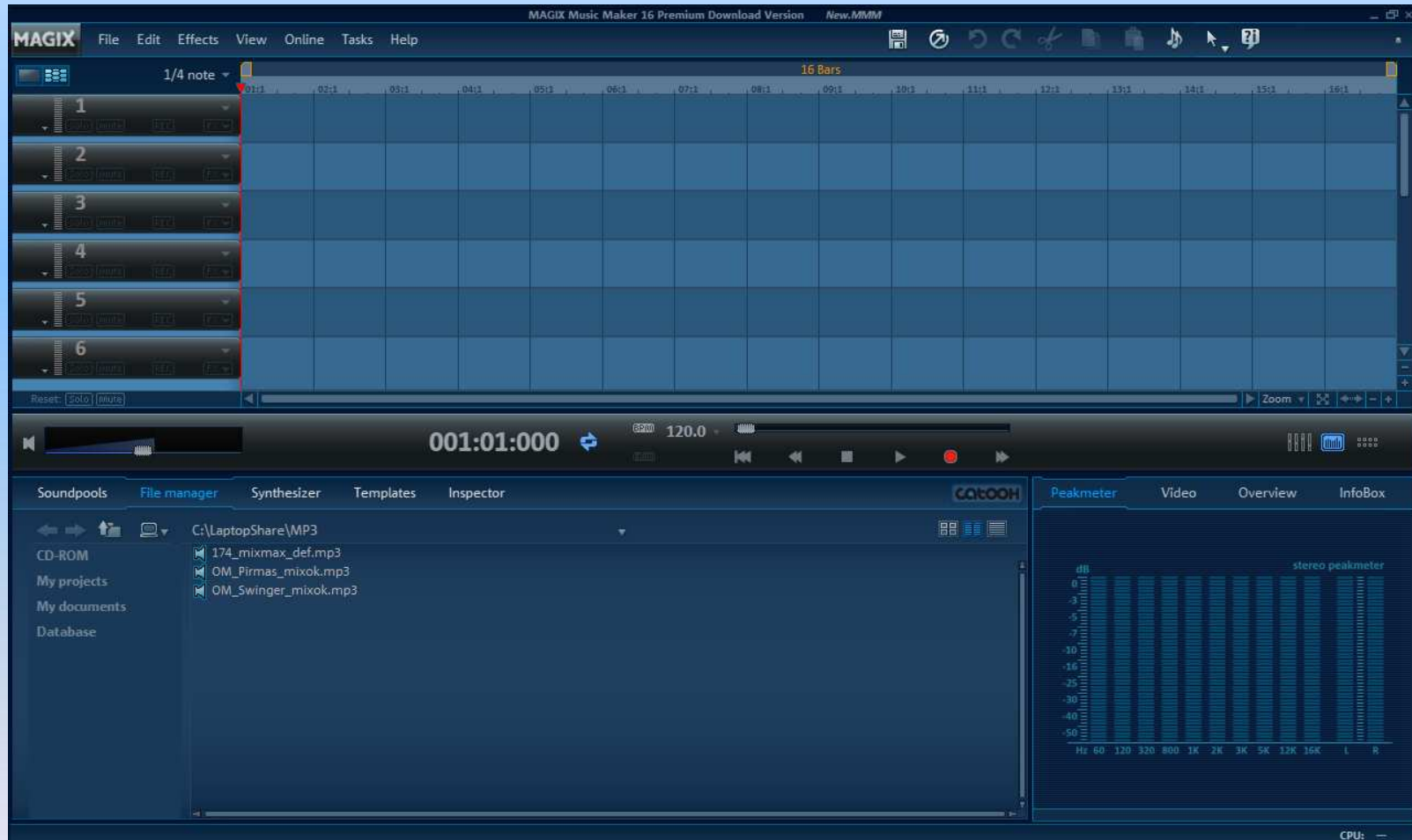

MIDI samprata

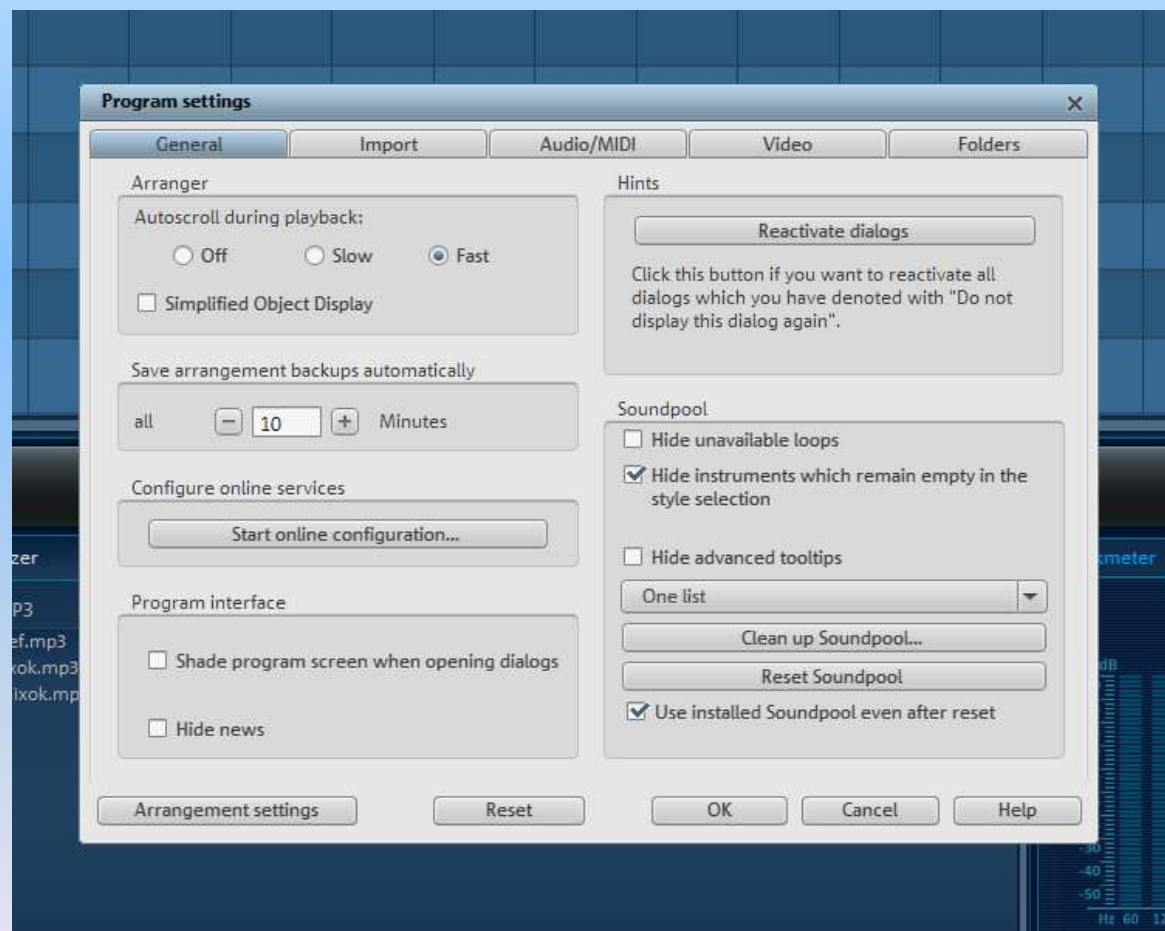
- MIDI funkcija ir ypatumai
- MIDI atsiradimas ir integravimas į kompiuterinę muziką
- GM (General MIDI)
- MIDI keitikliai ir jų funkcijos
- MIDI įvedimas ir išvedimas į kūrinį, reikalingi parametrai

Magic Music Maker pagrindinė darbo aplinka

Magic Music Maker programos parengimas ir nustatymų langas

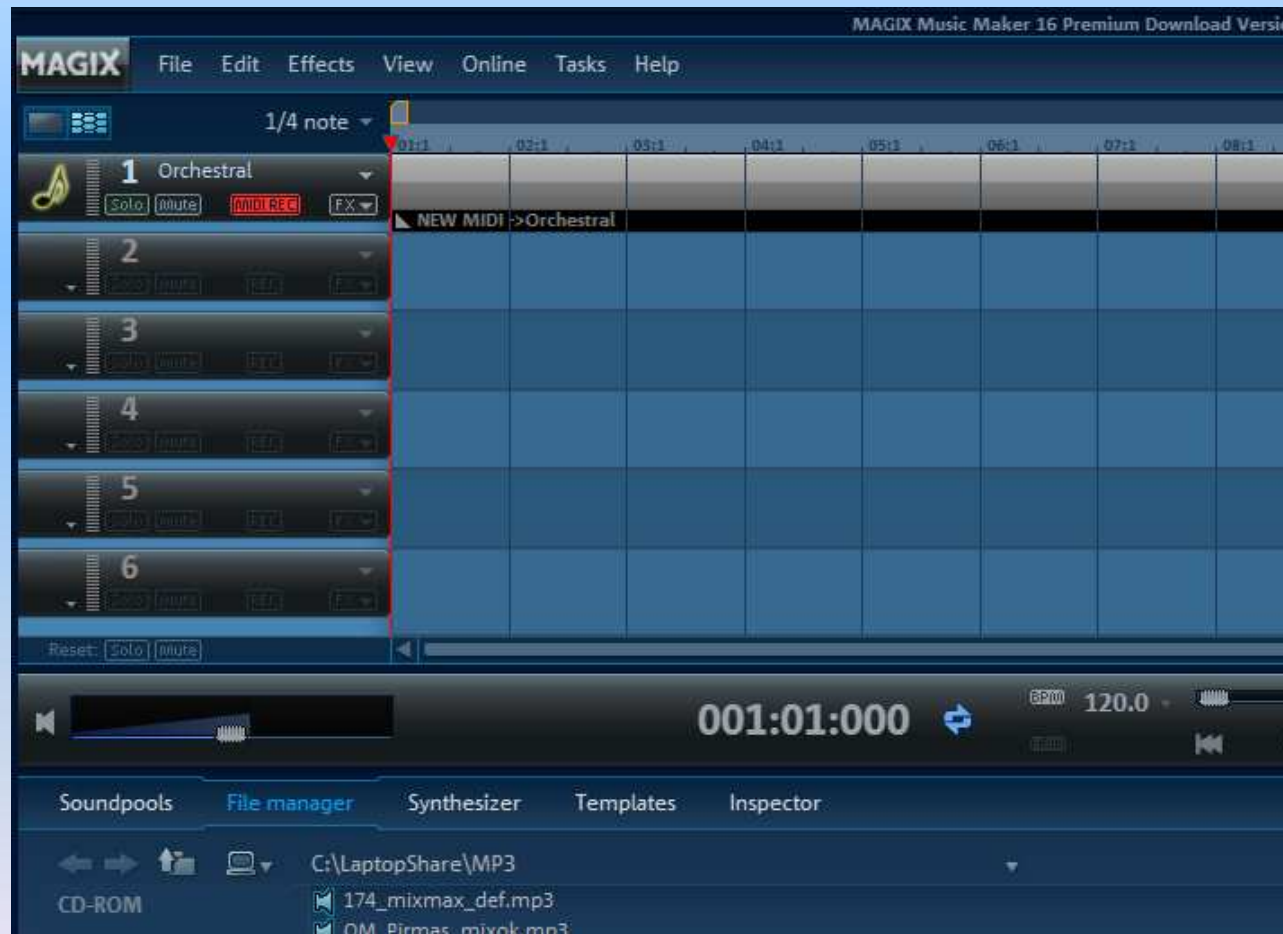
Magic Music Maker Audio parametru langas ir jų paskirtis

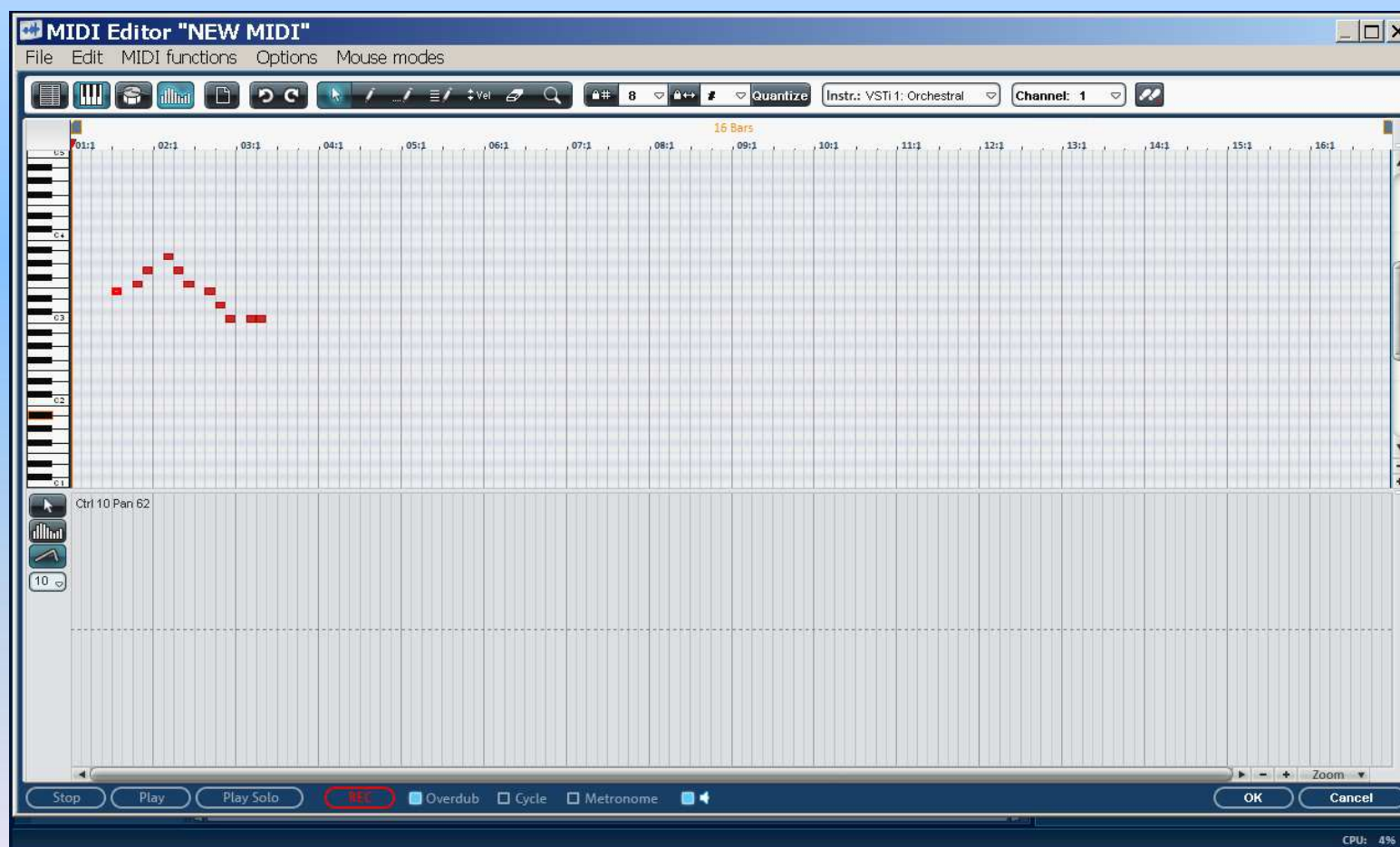
Magic Music Maker MIDI parametru nustatymas

Magic Music Maker MIDI takelio sukūrimas ir instrumento pasirinkimas

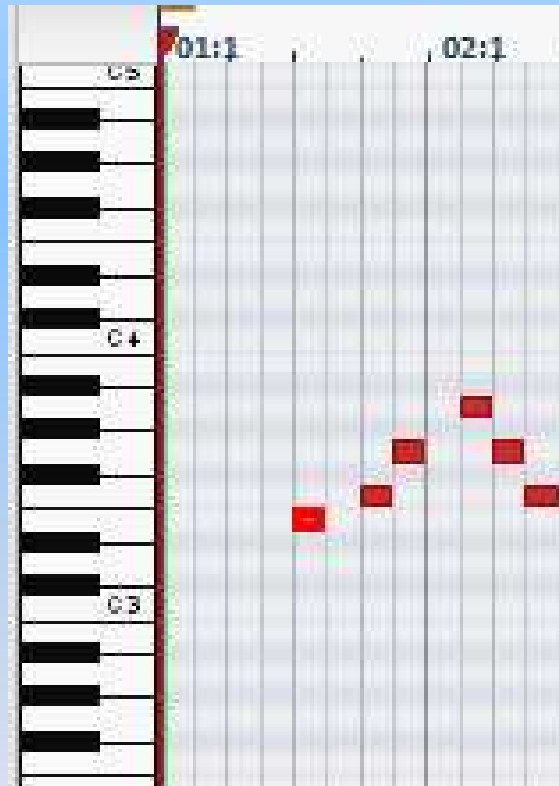

Magic Music Maker MIDI redagavimo langas ir jo paskirtis

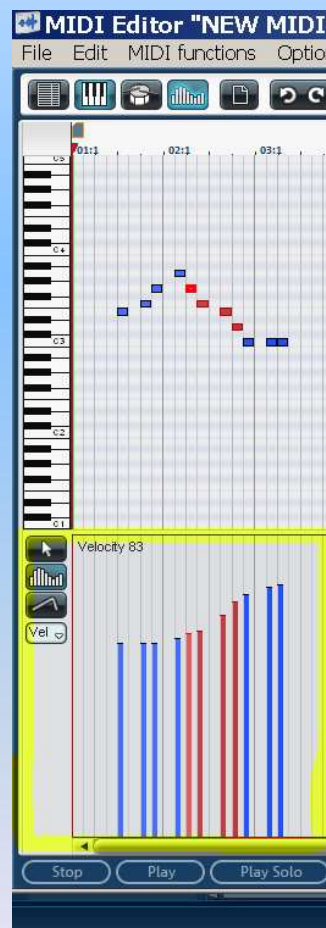

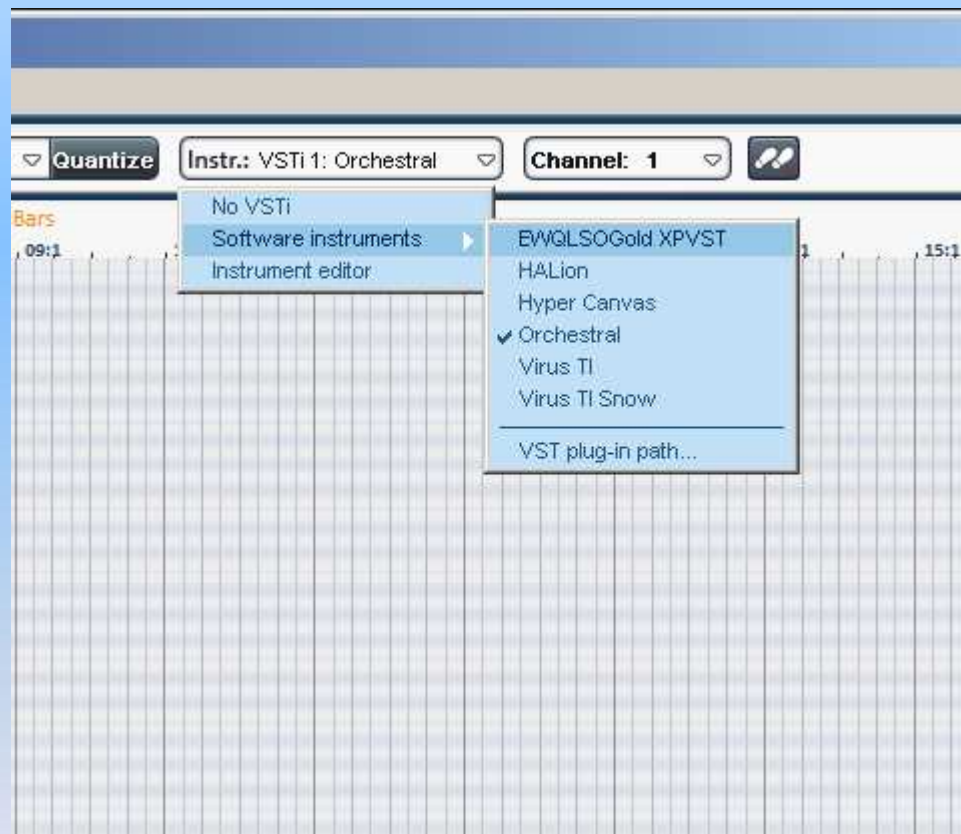
MIDI aplinka. Kompiuterinės natos parametrai

MIDI keitikliai, jų paskirtis ir redagavimas

Magic Music Maker virtualių instrumentų priskyrimas MIDI takeliui

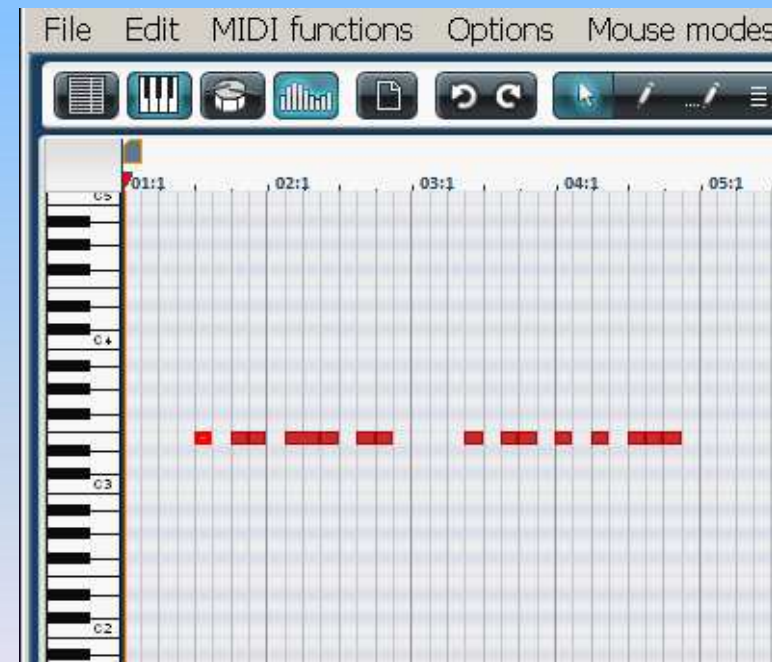
Kas yra VSTi ir VST įskiepai?

- VST (Virtual Studio Technology) atsiradimas
- VST paskirtis (garso apdorojimo efektai)
- VSTi paskirtis (virtualūs instrumentai)
- Įskiepių paieška internete
- Įskiepių instaliavimas į prisirtą VST aplanką

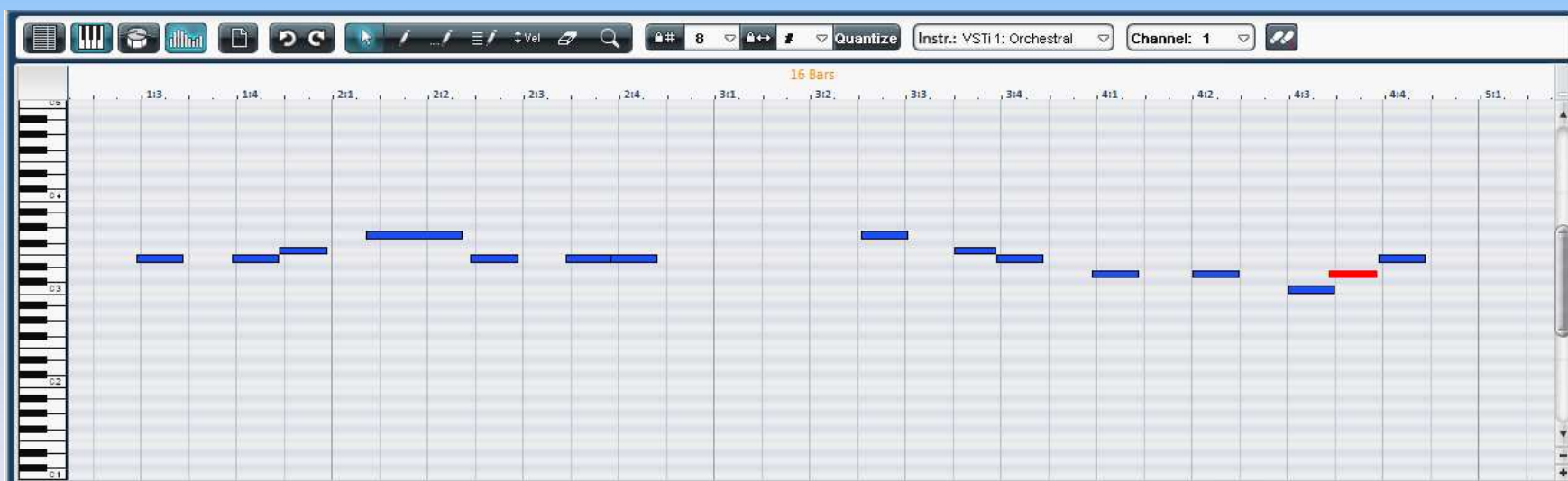
Kūrybinio darbo pradžia. Dainų kūrimas. Metodika

- Dainų teksto kūrimas
  - Eilėraščių struktūra (ketureilis)
- Sukurto teksto ritminis išdėstymas MIDI lange

Dainų kūrimas. Metodika. Melodijos kūrimas pagal eilių ritmą.

- Melodijos sandara:
  - Motyvas
  - Frazė
  - Periodas

MIDI tvarkytuvė

- Kvantavimas ir jo paskirtis
- Kvantavimo parametrų keitimas ir skirtingas natų pritraukimo prie ritminio tinklelio būdas

Harmonijos paskirtis

- Suteikti melodijai kontekstą (terpę, kurioje išryškėja melodijos raida)
- Praturtinti kūrinį naujomis spalvomis (sąskambiais)
- Įtvirtinti kūrinio formą naudojant tam tikras kadencijas, moduliacijas ar pasikartojančias harmonines sekas

Harmonijos samprata

- Disonansas ir konsonansas
- Tobulas konsonansas
- Netobulas konsonansas
- Harmoninis išrišimas
- Akordų jungtys
- Tonacijos pasirinkimas ir užtvirtinimas

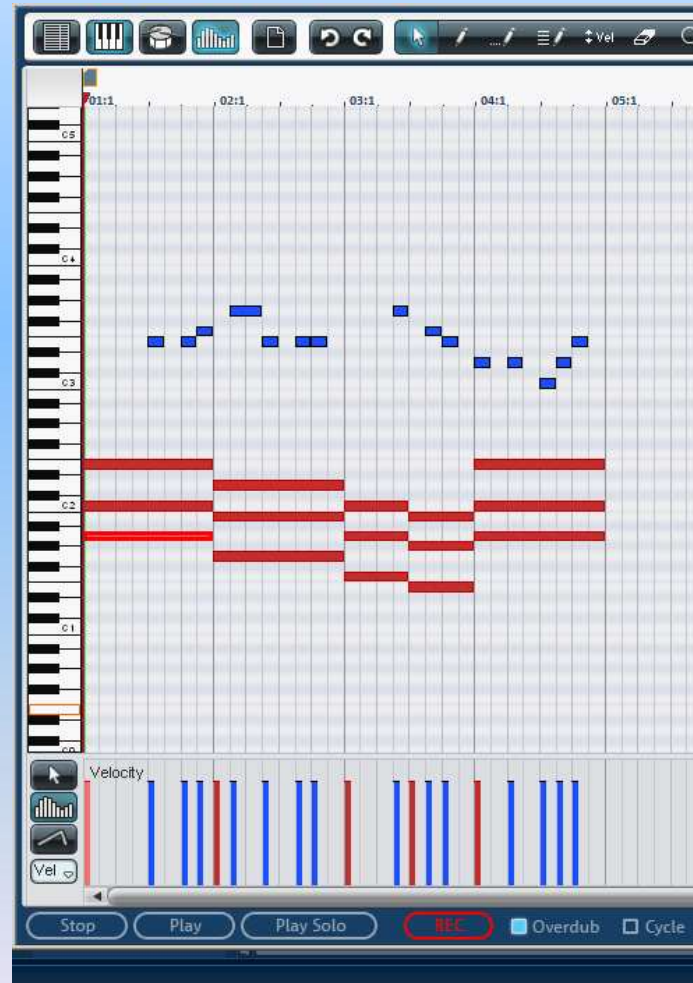

Harmonijos pritaikymas sukurtai melodijai

- Nustatykite pasirinktai melodijai tonaciją (pagal dominuojantį tonikinį garsą)
- Naudokite giminingus (I, IV ir V laipsnio) akordų pakeitimus saikingai
- Harmoninį akompanimentą naudokite ritmizuotą arba *arpeggio*

Harmonijos įvedimas MIDI redagavimo lange

Programinis harmonijos ir melodijos atskyrimas

- Harmoninės dalies pažymėjimas ir nukopijavimas į atmintį
- Naujo MIDI takelio sukūrimas
- VSTi instrumento priskyrimas MIDI takeliui
- Harmoninės medžiagos perkėlimas iš atminties į takelį
- Patikrinimas, ar perkėlimas groja sinchroniškai su melodija

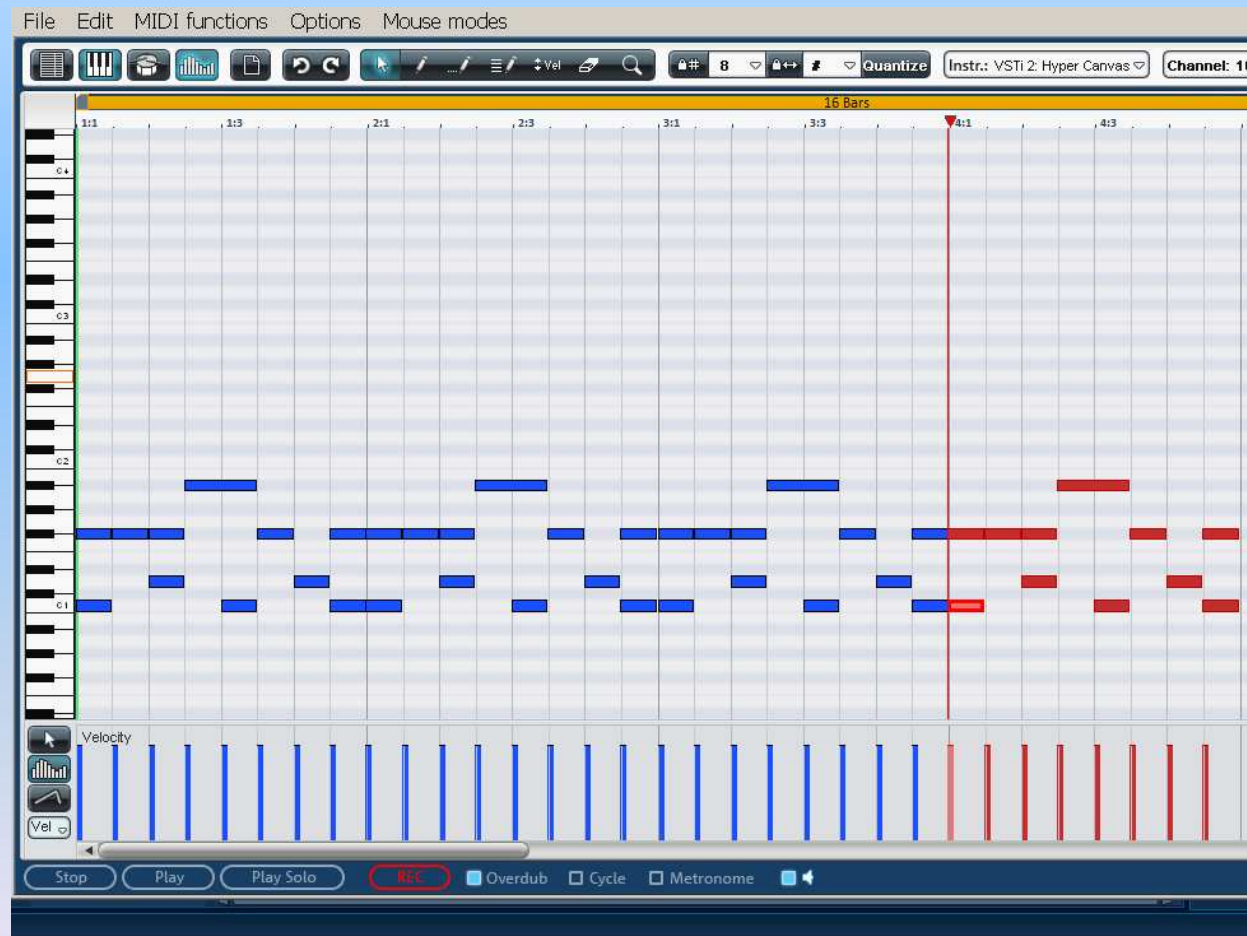

Mušamųjų instrumentų pajungimas

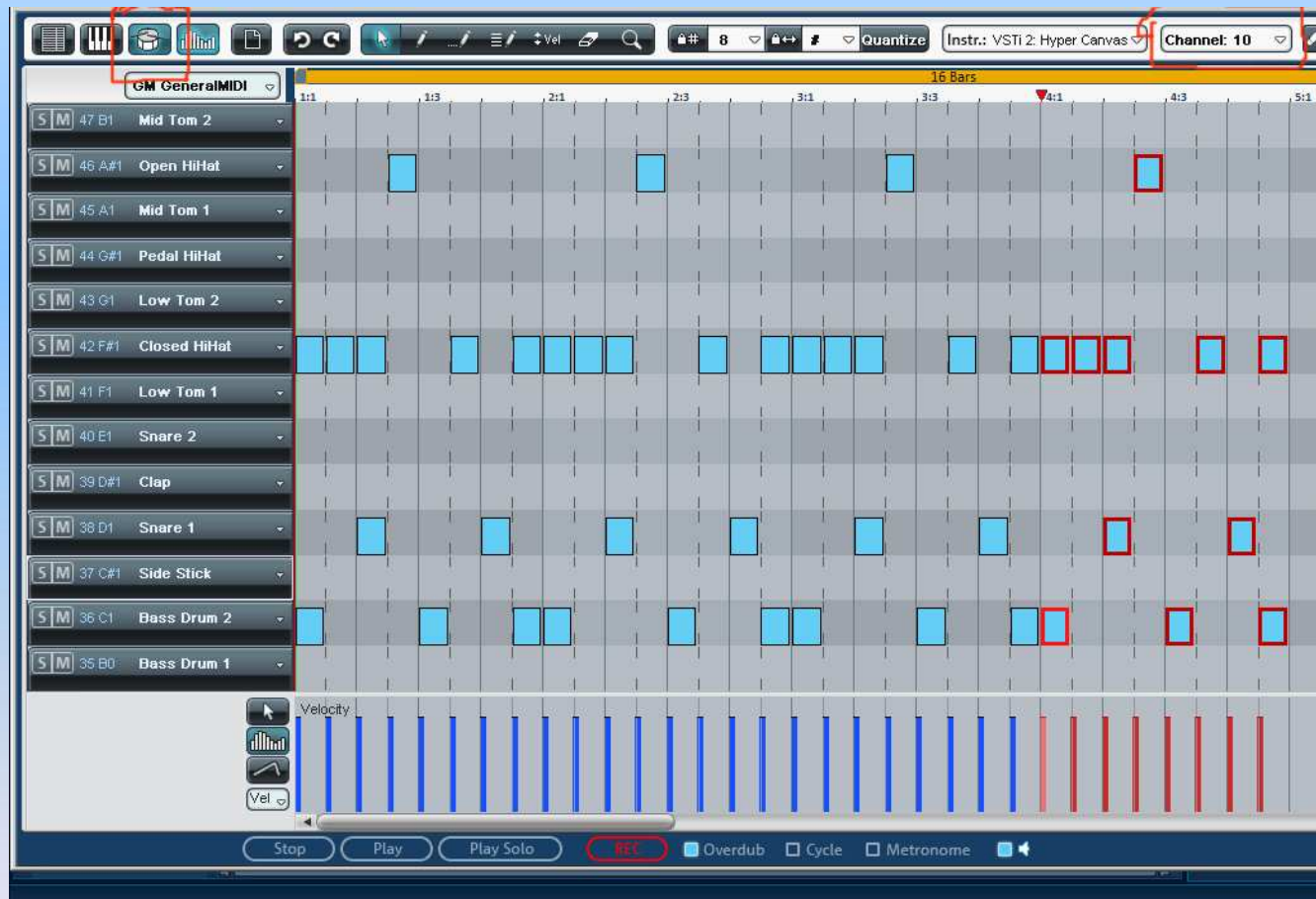
- VSTi mušamųjų takelio parinkimas
- MIDI 10 kanalas ir jo priskyrimas mušamiesiems
- Mušamųjų partijos įvedimas, susipažinimas su pagrindiniais mušamųjų instrumentais, būgnų kompleksas

Mušamųjų takelio įprastas MIDI redagavimo langas

Magic Music Maker MIDI redagavimo langas, skirtas mušamiesiems

Magic Music Maker vokalo ar kitų instrumentų įrašymas

- Garso (audio) takelio parinkimas ir parengimas įrašams

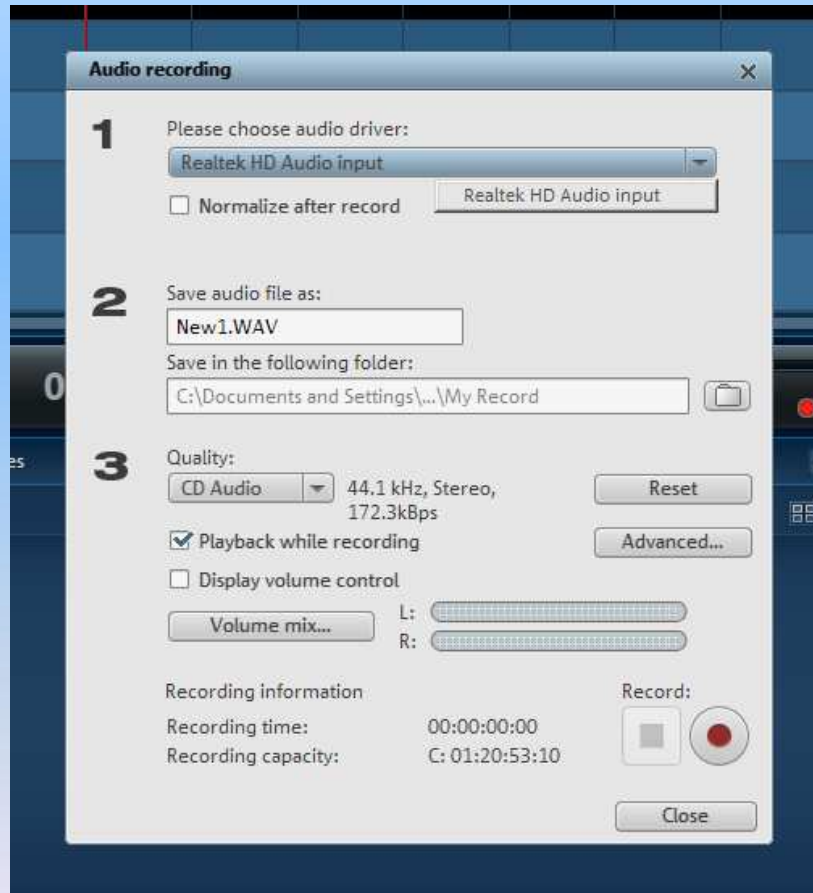

Mikrofonų statymas

- Mikrofono parinkimas įrašui
- Mikrofono pastatymas, nukreipimas į garso šaltinį
- Patalpos akustinis įvertinimas, reikiamas parengimas
- Pasirengimas įrašams

Magic Music Maker garso įrašymo parametrai ir įrašas

Magic Music Maker garsinės medžiagos redagavimas

- Optimizuoti gamykliniai efektai ir jų parinkimas

Garsiniam takeliui skirti efektai

- Glodintuvas. Paskirtis
- Parametrai ir valdymas
- Dažniausiai kylančios garso dažnių problemos ir jų tvarkymas glodintuvu

Garso aidas ir erdvės emuliatorius

- Pagrindinė paskirtis
- Valdymo parametrai
- Praktiniai patarimai
- Gamykliniai nustatymai

Uždelsimas

- Paskirtis
- Valdymo parametrai
- Taikymas kūryboje

Kompresorius

- Paskirtis
- Valdymo parametrai
- Taikymas kūrybiniame procese

Kiti VST efektai ir jų naudojimas

- Garso aukščio ir grojimo greičio keitimas

- Garso iškreipimas

Muzikos stilius ir faktūrinis išpildymas

- Muzikos stiliams būdingi faktūriniai elementai
- Stiliaus sąsaja su muzikos forma
- Kūrinio aranžuotė ir jos planavimas

Kūrinio suvedimas

- Magic Music Maker garso valdymo pultas ir jo paskirtis

Kūrinio suvedimas

- Garso takelių tarpusavio ryšiai
- Garso suvedimo taisyklės
- Garso takelių suvedimas
  - Efektų eiliškumas
  - Tarpusavio balanso nustatymas
  - Skambesio suvienodinimas išlaikant stilistiką

Kūrinio suvedimas

- Pagrindinės pasitaikančios klaidos ir jų sprendimo būdai
  - Tylus skambesys lyginant su kitais kūriniais
  - Instrumentų raiškos trūkumas
  - Netinkamas vieno ar kito instrumento dominavimas
  - Vokalo prastas žodžių suprantamumas, išnykimas lyginant su kitais instrumentais

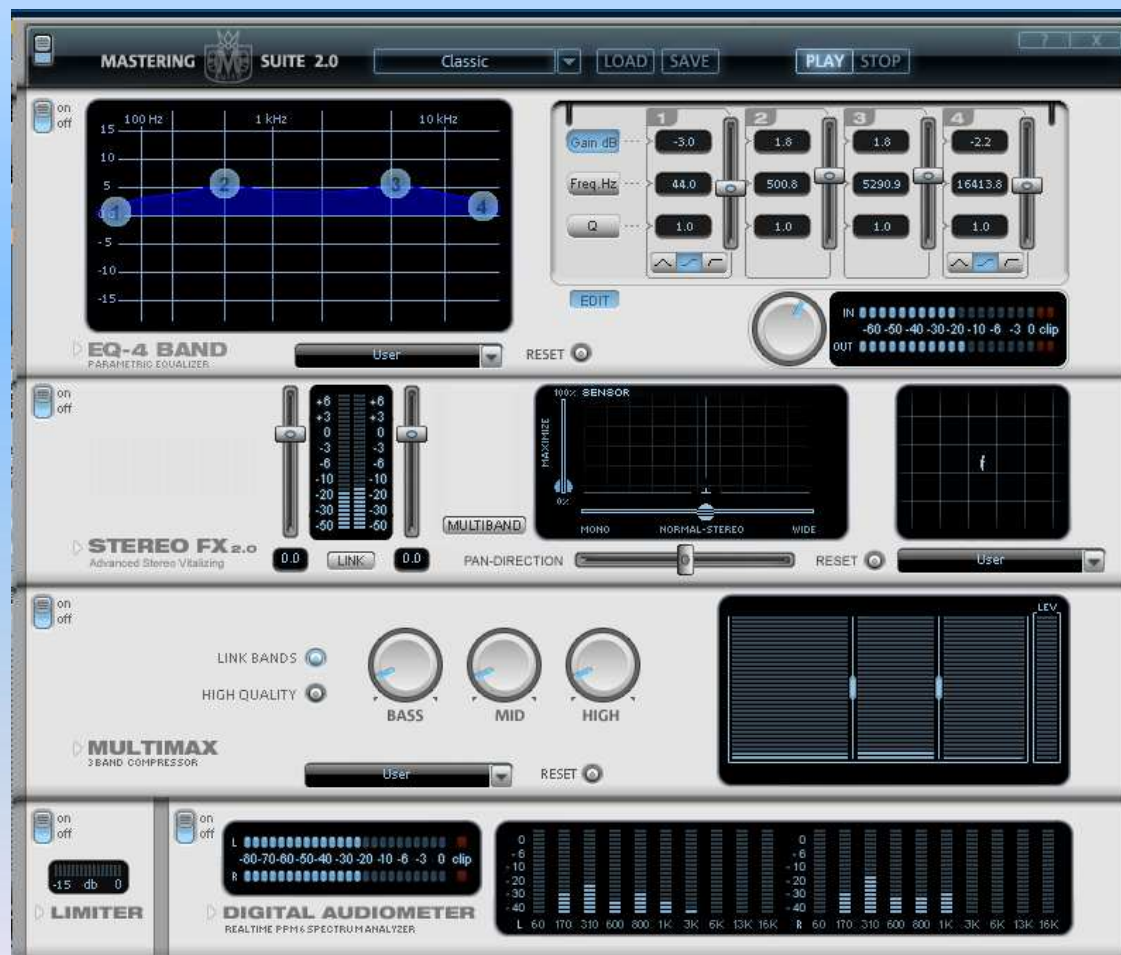

Kūrinio masteringas

- Masteringo sąvoka
- Kada reikalingas masteringas?
- Masteringo taikymas kūrybos procese
- Įvairios terpės, kuriose gali būti panaudotas kūrinys; atitinkamas masteringo parinkimas

Magic Music Maker Masteringo langas

Pagrindiniai Magic Music Maker masteringo valdymo parametrai

- Glodintuvas
- Plačiajuostis kompresorius
- Garso erdvės emuliatorius
- Garsumo ribotuvas
- Stebėjimo langai: garsometras, garso spektras

Kūrinio publikavimas

- Internetinė erdvė ir muzikos publikavimas
- Autorinių muzikos teisių pagrindiniai aspektai
- Muzikos propagavimas naudojant socialinius tinklus
- Sklaida internete ir klausytojo paieška

Papildomos informacijos paieška

- Programinės įrangos gamintojai ir jų atstovybių paieška internete
- Papildoma literatūra apie muzikos teoriją
- Papildoma literatūra apie kompiuterines technologijas, programų veikimų principus
- Pagalbos paieška internete susidūrus su muzikos programos problemomis ar nežinant kaip atlikti tam tikrus veiksmus

